

Regionale Arbeidsmarktprognose 2024-2025

Zaanstreek/Waterland

4 juni 2024

Banengroei Zaanstreek/Waterland stabiliseert, aanhoudende krapte vraagt om keuzes en creatieve oplossingen

UWV verwacht dat de werkgelegenheid in de arbeidsmarktregio Zaanstreek/Waterland in 2024 en 2025 in rustiger vaarwater terechtkomt, na enkele turbulente jaren. De arbeidsmarkt volgt hiermee de economie die terugkeert naar een gematigd groeipad. Ook aanhoudende personeelstekorten en hoge personeelskosten remmen de banengroei. De meeste sectoren laten een lichte banengroei zien, maar industrie, openbaar bestuur en financiële diensten krijgen te maken met een lichte banenkrimp. De uitzendsector herstelt zich volgend jaar licht na twee jaren van forse krimp. Hoewel de krapte op de arbeidsmarkt over een historisch hoogtepunt heen lijkt te zijn, blijven werkgevers de komende jaren last houden van personeelstekorten. Deze aanhoudende krapte vraagt om keuzes en creatieve oplossingen. Dit blijkt uit de Arbeidsmarktprognose 2024 – 2025 van UWV.

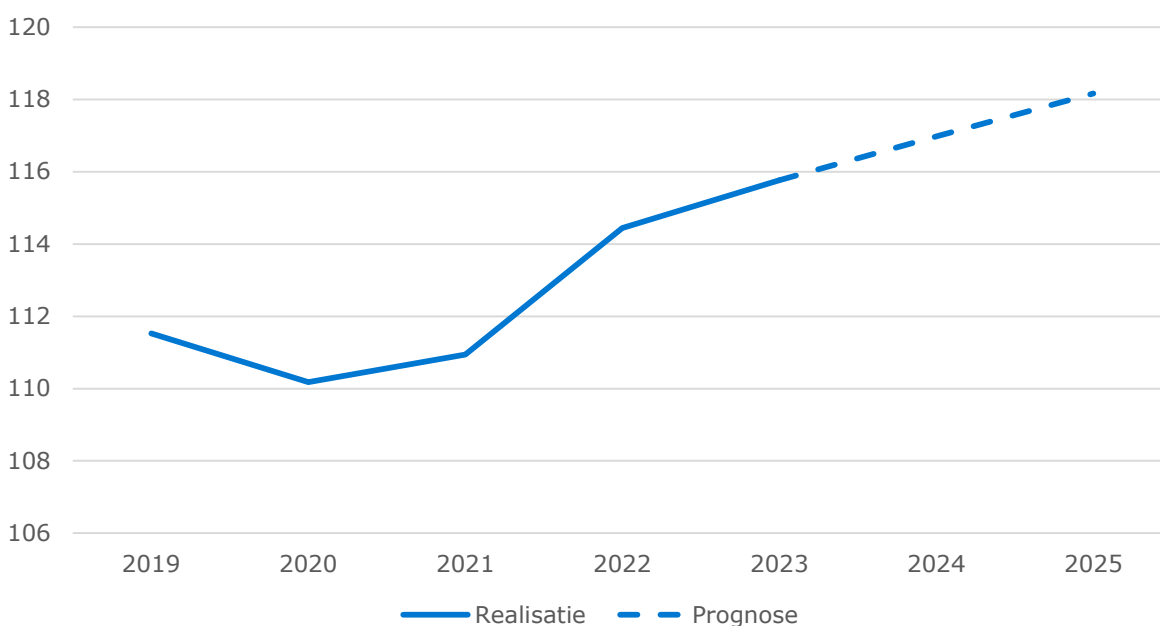
De economie kwam het afgelopen jaar duidelijk in een lagere versnelling. 'Ondanks een toename van faillissementen en ontslagen is er nog altijd sprake van een lage werkloosheid in de regio. Er staan veel vacatures open waardoor een groot deel van de mensen die ontslagen worden weer snel werk kunnen vinden', aldus arbeidsmarktadviseur Bedia Can. 'De spanning op de arbeidsmarkt is de afgelopen periode geslonken, maar verwacht wordt dat de krapte op de arbeidsmarkt en daarmee het tekort aan personeel de komende jaren blijft aanhouden.'

Gestage groei werknemersbanen in 2024 en 2025

De werkgelegenheid ontwikkelde zich in de afgelopen jaren behoorlijk positief. Zo groeide het aantal werknemersbanen in de arbeidsmarktregio Zaanstreek/Waterland in de periode 2020 – 2023 met 5.600 (+5,1%). De economie bleek weerbaar en herstelde snel van de twee crises die elkaar in korte tijd opvolgden (corona en energiecrisis). In 2023 kwam de ontwikkeling van de werkgelegenheid in een lagere versnelling terecht als gevolg van een beperkte economische groei en aanhoudende personeelstekorten. Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht een gematigde economische groei voor 2024 (+1,1%) en 2025 (+1,6%). De arbeidsmarkt volgt met een gestage groei van de werkgelegenheid. Werkgevers vullen de groeiende productie slechts voor een deel in met een uitbreiding van werknemersbanen. Mede vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zoeken bedrijven naar andere oplossingen om de productie te laten groeien. In de jaren 2024 en 2025 neemt het aantal banen van werknemers in Zaanstreek/Waterland toe met respectievelijk 1.200 (+1%) in 2024 en 1.200 (+1%) in 2025 en komt uit op 118.200.

Ontwikkeling werknemersbanen

Zaanstreek/Waterland, realisatie 2019 – 2023 en prognose 2024 – 2025 (absoluut, x 1.000)

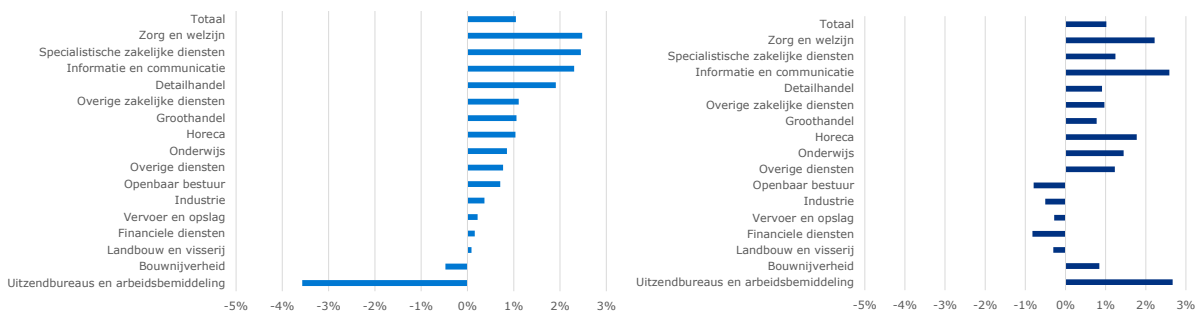
Bron: realisatie CBS, prognose Bureau Louter in opdracht van UWV

Kleine banengroei in meeste sectoren

Volgens de UWV Arbeidsmarktprognose groeit in de arbeidsmarktregio Zaanstreek/Waterland het aantal banen van werknemers in 2024 en 2025 in de meeste sectoren. In veel sectoren is het beeld redelijk in lijn met de gemiddelde groei. Grote uitschieters in positieve of negatieve zin komen minder voor dan in de afgelopen jaren. Een uitzondering hierop is de **uitzendsector** waar het aantal banen in 2024 - evenals in 2023 - nog flink afneemt. In 2024 groeit de werkgelegenheid vooral in de **zorg & welzijn**. Gezien het grote aandeel in de totale werkgelegenheid levert de banengroei in de zorgsector (+500) in absolute zin de meeste banen op. De toenemende bevolkingsgroei en de vergrijzing zijn belangrijke drijfveren voor de toenemende zorgvraag. Hoewel de werkgelegenheid in de zorgsector hierdoor blijft groeien, is het groeipad wel lager dan de afgelopen jaren. Ook groeit de werkgelegenheid in sectoren als **specialistische zakelijke diensten** (+100) en **detailhandel** (+300). In 2025 valt in veel sectoren de groei van de werkgelegenheid terug, mede als gevolg van de aanhoudende personeelstekorten.

Procentuele ontwikkeling werknemersbanen per sector

Zaanstreek/Waterland, prognose 2023-2024 (links) en 2024-2025 (rechts)

Bron: Bureau Louter in opdracht van UWV

Licht herstel uitzendsector na turbulente jaren

Opvallend is de banenkrimp in 2024 bij de **uitzendbureaus** (-200). De uitzendbranche trilt nog na van enkele turbulente jaren met grote schommelingen in de werkgelegenheid. Veel uitzendkrachten werken op tijdelijke basis in horeca, industrie, transport, groothandel en landbouw en vangen daar de pieken en dalen in de productie op. De uitzendbureaus vormen daarmee een conjunctuurgevoelige sector die in de coronacrisis behoorlijk hard werd getroffen en in de daaropvolgende jaren juist weer flinke groei liet zien. De vraag naar uitzendkrachten neemt in 2024 verder af door de beperkte economische groei. Deze daling was al in 2023 ingezet. De sector heeft naast de zwakke economische groei ook last van de krapte op de arbeidsmarkt. Bedrijven zijn sneller geneigd zelf personeel in dienst te nemen. Daarnaast kunnen mensen die flexibel willen werken dit ook vanuit een zzp-constructie doen. Ook strengere wet- en regelgeving raakt de sector. Deze maakt uitzendwerk duurder en minder flexibel. In 2025 volgt, met een iets hogere economische groei, een licht herstel (+100). Maar naar verwachting komt het aantal banen op de middellange termijn niet terug op het niveau van voor 2023. Dit komt vooral omdat het moeilijker is om geschikte flexibele arbeidskrachten te vinden en te plaatsen, en deels omdat werkenden vaker kiezen voor vaste loondienst of ondernemerschap als zzp'er.

Krimp in energie-intensieve industrie

Niet in alle sectoren groeit de werkgelegenheid in de jaren 2024 en 2025. Vooral het banenverlies in de **industrie** (-100 in beide jaren samen) raakt de werkgelegenheid in Zaanstreek/Waterland. De sector heeft een groot aandeel in de totale werkgelegenheid. De industrie heeft een zwaar jaar achter de rug. Er zijn wel verschillen tussen de deelsectoren binnen de sector. Met name voor energie-intensieve bedrijven is de hoge energieprijzen een belangrijke remmende factor. In Zaanstreek/Waterland daalt de werkgelegenheid dan ook vooral in de chemische industrie en in de overige industrie. De metaalindustrie heeft ook last van de hoge energieprijzen, maar deze deelsector laat in tegenstelling tot de andere deelsectoren juist banengroei zien. Naast de productie van metaal, waarbij veel energie nodig is, valt de elektrotechnische en machine-industrie hier namelijk ook onder. Denk daarbij aan bedrijven in de chipsector, waar juist veel vraag naar is. Het sentiment in de industrie begint inmiddels wat te verbeteren door positievere vooruitzichten voor de export en herstel van koopkracht. In 2024 krimpt de productie nog licht, maar vanaf 2025 volgt een lichte groei van de productie. Desondanks loopt de werkgelegenheid verder terug. De aanhoudende personeelstekorten stimuleren werkgevers vol in te zetten op technologische ontwikkelingen, automatisering en digitalisering. Hierdoor blijft de arbeidsproductiviteit toenemen en zijn minder werknemers nodig voor de productie.

Ondanks kleinere vraag blijft personeel nodig voor vervoer en opslag

De sector **vervoer & opslag** staat onder druk. Dit komt door een afnemende vraag bij opdrachtgevers in onder andere de bouw en industrie. Ook heeft de sector te maken met geopolitieke spanningen. Veel winkelketens hebben bijvoorbeeld last van de onrust in de Rode Zee, omdat er minder consumentengoederen worden vervoerd met containerschepen. Daarnaast zijn personeelstekorten een knelpunt voor de sector. Er werken relatief veel 55-plussers die binnen afzienbare tijd de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Vacatures zullen er dus zeker zijn om deze mensen te vervangen. De vraag is of deze vacatures ingevuld kunnen worden vanwege de personeelstekorten. Voor

---

werkzoekenden betekent dit dat er nog steeds kansen zijn in de sector. Het aantal werknemersbanen in vervoer & opslag blijft in Zaanstreek/Waterland in 2024 en 2025 naar verwachting nagenoeg gelijk.

Groei werkgelegenheid vooral in Zuidoost-Brabant, Flevoland en Groot Amsterdam

In heel Nederland groeit in 2024 en 2025 het aantal banen – van werknemers en zelfstandigen samen – met 1,5% en komt uit op 11,7 miljoen. Dit zijn 9,1 miljoen werknemersbanen en 2,6 miljoen banen van zelfstandigen. De banengroei van werknemers doet zich voor in vrijwel alle regio's in Nederland. Alleen in Noord- en Zuid-Limburg neemt het aantal werknemersbanen licht af. In regio's als Midden-Limburg, Drenthe en Achterhoek blijft de banengroei beperkt. De regio's met de grootste groei van het aantal werknemersbanen zijn Zuidoost-Brabant, Flevoland en Groot Amsterdam. Regionale bevolkingsgroei of –krimp is een belangrijke verklaring voor het verschil in de regionale banenontwikkeling. De regionale bevolkingsgroei zegt enerzijds iets over de potentiële afzetmarkt voor producten en diensten, en anderzijds iets over het potentiële arbeidsaanbod. Bevolkingsgroei heeft een positief effect op de ontwikkeling van de werkgelegenheid in sectoren als detailhandel, horeca, onderwijs en openbaar bestuur. In Zaanstreek/Waterland groeit de bevolking harder dan het landelijk gemiddelde. Ook factoren als regionale sectorstructuur, ligging ten opzichte van landelijke en Europese economische centra, regionale marktgroei, beschikbare ruimte, ligging ten opzichte van snelwegen en opleidingsniveau van de beroepsbevolking spelen een rol in de regionale werkgelegenheidsontwikkeling.

Beperkte toename vacatures

Het aantal ontstane vacatures neemt – met 0,7% in 2024 en met 0,8% in 2025 – landelijk licht toe. UWV verwacht dat in beide jaren tussen de 1,4 en 1,5 miljoen vacatures ontstaan. Dat is zo'n 15% meer dan in 2019, kort voor het uitbreken van de coronapandemie. Het aantal ontstane vacatures blijft wel onder het niveau van 2022, toen de vacaturemarkt het hoogste niveau sinds 1997 bereikte. De verwachte beperkte groei in het aantal ontstane vacatures leidt niet tot een nog grotere personeelskrapte. Het CPB verwacht namelijk dat het personeelsaanbod in 2024 en 2025 toeneemt door een stijging van de werkloze beroepsbevolking.

Ruim 7 op de 10 inwoners Zaanstreek/Waterland tussen 15 en 75 jaar oud werkt

De beperkte groei van de werkgelegenheid de komende jaren heeft deels te maken met de lagere economische groei. Ook personeelstekorten spelen een rol. Hoewel de krapte naar verwachting het komende jaar wel iets afneemt, blijft het in veel sectoren lastig om personeel te vinden. Met een netto arbeidsparticipatie van 73,1% werken momenteel in de arbeidsmarktregio Zaanstreek/Waterland ruim 7 op de 10 mensen tussen de 15 en 75 jaar. Dit is in historisch perspectief een hoog aandeel. Anderen zijn (tijdelijk) niet beschikbaar voor werk. Kwalitatieve mismatch kan er verder voor zorgen dat de mensen die nog wel beschikbaar zijn voor werk, niet meteen inzetbaar zijn voor de openstaande vacatures. Dit houdt in dat het aanbod van werkzoekenden niet altijd aansluit op de vraag van werkgevers. De hoge arbeidsparticipatie en de mismatch zorgen ervoor dat er op de arbeidsmarkt weinig ruimte meer is voor verdere groei.

Personeelstekort remt groei en beperkt aanpak maatschappelijke uitdagingen

De krappe arbeidsmarkt drukt de werkgelegenheid, omdat bedrijven genoodzaakt zijn andere oplossingen te vinden dan het aantrekken van nieuw personeel om de productie te laten groeien. Zo zetten sectoren als industrie, groothandel en vervoer & opslag in op automatisering. In sectoren waarin automatisering lastiger is door te voeren, zoals horeca, zorg & welzijn, onderwijs en specialistische zakelijke diensten, moet de toename van de productie worden opgevangen door het beschikbare personeel. Dit zorgt voor een toename van de werkdruk. De krappe arbeidsmarkt beperkt verder de overheid in de aanpak van maatschappelijke uitdagingen. Nederland staat de komende jaren voor flinke uitdagingen op verschillende beleidsterreinen, denk bijvoorbeeld aan de energietransitie, zorg, onderwijs, defensie en veiligheid. Hiervoor is veel personeel nodig. Een groot deel van de werkzaamheden vindt niet binnen de overheidssector zelf plaats, maar bijvoorbeeld in de bouwsector of installatietechniek. Personeelskrapte leidt ertoe dat er in de betrokken sectoren keuzes gemaakt moeten worden waar het schaarse personeel in te zetten.

“De krapte op de arbeidsmarkt neemt de komende tijd waarschijnlijk verder af. Dit betekent niet dat de personeelstekorten verdwijnen. Zorg, onderwijs, ICT en techniek hebben al jaren te maken met krapte. Personeel in deze sectoren is schaars, of het nu wel of niet economisch goed gaat met Nederland. Vooral in sectoren met grote maatschappelijke opgaven blijft de krapte een aanhoudend probleem. Het personeelsaanbod is beperkt doordat veel mensen met pensioen gaan. Het aanhoudende personeelstekort bemoeilijkt het aanpakken van complexe vraagstukken als vergrijzing, demografische veranderingen, digitalisering, woningtekort en energietransitie.”

Aanhoudende krapte vraagt om creatieve oplossingen

Veel werkgevers kampen met personeelstekorten. Er is veel werk te doen, maar er is vaak te weinig personeel. Dit kan leiden tot een verlaagde productie en een verhoogde werkdruk. Personeelstekorten zijn niet alleen lastig voor werkgevers. Ook de maatschappij heeft daar last van. Zo hebben winkels en restaurants aangepaste openingstijden en vallen treinen en bussen uit. Basisvoorzieningen als de gezondheidszorg, veiligheid en onderwijs staan eveneens onder druk. Voor mogelijke oplossingen kunnen werkgevers inspiratie opdoen in het rapport '[Personeelstekorten aanpakken: 34 oplossingen voor werkgevers](#)'. Voor 14 beroepsgroepen maakte UWV daarnaast overzichten met [praktijkvoorbeelden van oplossingen](#) waar werkgevers mee aan de slag kunnen. Het gaat om voorbeelden van oplossingen die al worden toegepast door werkgevers of er liggen kansen om hiermee aan de slag te gaan.

Toelichting

- UWV publiceert jaarlijks de [Arbeidsmarktprognose](#) voor het lopende en het komende jaar. De UWV Arbeidsmarktprognose bestaat uit twee onderdelen:
  - een landelijke prognose van onder andere de aantallen banen en gewerkte uren voor 19 sectoren voor werknemers en zelfstandigen plus een vacatureprognose;
  - regionale prognoses van het aantal werknemersbanen per arbeidsmarktregio voor 16 sectoren.
- De werkgelegenheidsprognoses zijn uitgevoerd door de onderzoeksbureaus:
  - SEOR (Paul de Hek, Arie-Jan van der Toorn, Mark den Hartog)
  - Bureau Louter (Peter Louter, Pim van Eikeren).
- De vacatureprognose is uitgevoerd door UWV.
- Tegelijk met de UWV Arbeidsmarktprognose publiceert UWV op [werk.nl](#) een [Dashboard ontwikkeling werknemersbanen](#). Dit dashboard toont het aantal werknemersbanen per arbeidsmarktregio en per sector in de jaren 2016 – 2025.

Colofon

Uitgave

UWV Afdeling arbeidsmarktinformatie en -advies

Inlichtingen

Bedia Can
06 – 11 88 55 47
Bedia.Can@uwv.nl

Auteur

Bedia Can

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, graag zelfs, maar gebruikt u wel de bronvermelding.

UWV © Juni 2024